

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rowerzystów



ŁUKASZ SEROCZYNSKI

ekspert Departamentu Klienta Rynku
Ubezpieczeniowo-Emerytalnego
Biura Rzecznika Finansowego

Wraz z coraz intensywniejszym ruchem rowerowym rośnie liczba wypadków z udziałem rowerzystów. Przed wyruszeniem w drogę na dwóch kółkach warto zaopatrzyć się w ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC).

Jakkolwiek rowerzysta częściej staje się ofiarą wypadku, niż go powoduje, to jednak zdarza się, że na skutek naruszenia przepisów ruchu drogowego to na nim spoczywa odpowiedzialność za zdarzenie. Za spowodowane szkody odpowiada on na podstawie art. 415 kodeksu cywilnego. W przypadku uznania winy rowerzysty może on odpowiadać za szkodę zarówno na mieniu, jak i na osobie, całym swoim majątkiem.

Do najczęstszych przyczyn wypadków spowodowanych przez rowerzystów, z jakimi spotyka się Rzecznik Finansowy, należą używanie telefonu lub słuchawek podczas jazdy. Niejednokrotnie wina wynika także z nadmiernej prędkości, szczególnie w przypadku zderzeń z pieszymi na chodniku. Niestety nie wszyscy zdają sobie sprawę, że ruch rowerowy po drodze dla pieszych jest dozwolony tylko wyjątkowo: w przypadku dzieci do 10. roku życia wraz z opiekunem, kiedy rowerzysta porusza się wzdłuż drogi z ograniczeniem prędkości powyżej 50 km/h, zaś szerokość

chodnika wynosi co najmniej 2 m i jednocześnie brakuje drogi dla rowerów lub gdy warunki pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni. Ponadto, zgodnie z ustawą – Prawo o ruchu drogowym (art. 33. ust. 6), kierujący rowerem, korzystając z drogi dla pieszych, jest obowiązany jechać z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, zachować szczególną ostrożność, ustępować pierwszeństwa pieszemu oraz nie utrudniać jego ruchu.

W przypadku zderzeń z pojazdami mechanicznymi z winy rowerzysty tego ostatniego może pozwać o zapłatę odszkodowania sam poszkodowany lub jego ubezpieczyciel w ramach regresu, jeśli wcześniej wypłacił odszkodowanie z ubezpieczenia autocasco. Wynika to z art. 828 par. 1. k.c. W ostatnim czasie w mediach głośno było o sprawie rowerzystki wezwanej przez ubezpieczyciela do zapłaty 28 tys. zł z tytułu uszkodzenia samochodu. Podobne historie skłaniają do rozważenia zawarcia ubezpieczenia OC przez rowerzystów.

Ubezpieczenie OC chroni zarówno poszkodowanego, ponieważ zapewnia wypłacalność odszkodowania, jak i sprawcę, zabezpieczając jego majątek. Pokryje ono szkodę zarówno w przypadku szkody osobowej (np. potrącenia pieszego czy zderzenia z innym rowerzystą), jak i majątkowej, takiej jak uszkodzenie pojazdu.



Źródło: Rzecznik Finansowy

Posiadanie ubezpieczenia OC przez rowerzystów nie jest obowiązkowe, również w przypadku rowerów elektrycznych, co w 2023 r. potwierdził TSUE (wyrok C-286/22). Chociaż postulaty objęcia rowerzystów obowiązkowym ubezpieczeniem OC regularnie powracają w debacie publicznej, to szanse na jego wprowadzenie w dającej się przewidzieć przyszłości są nikłe. Brak takich planów potwierdziło w niedawnej wypowiedzi dla prasy Ministerstwo Infrastruktury. W ocenie resortu zagrożenie, jakie stwarzają rowerzyści, nie jest znacząco większe niż w przypadku pieszych, a wprowadzenie obowiązkowego OC wiązałoby się z potrzebą stworzenia skutecznego systemu kontroli i sankcji za niewypełnienie obowiązku.

Rowerzysta może jednak być objęty dobrowolnym ubezpieczeniem OC w życiu prywatnym. Może to być osobna polisa lub element pakietu ubezpieczeń. I tak, przy ubezpieczeniu domów i mieszkań są zawierane jako dodatkowe klauzule ubezpieczenia OC w życiu prywatnym, które dają ochronę zgłoszonym do ubezpieczenia domownikom. Jest to najbardziej powszechna i najtańsza metoda ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rowerzystów, jak również innych osób poruszających się na hulajnogach lub urządzeniach transportu osobistego, których odpowiedzialność odszkodowawcza zostanie omówiona w kolejnym artykule cyklu.

Dostępne są również ubezpieczenia w całości przeznaczone dla rowerzystów. W zależności od pakietów, oprócz OC mogą one obejmować także ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), którego przedmiotem jest zdrowie rowerzysty, oraz ubezpieczenie samego roweru, w szczególności przed kradzieżą, a także asystancę.

Warto więc rozważyć zawarcie ubezpieczenia OC w życiu prywatnym, gdyż stosunkowo niska składka może uchronić przed poważnymi konsekwencjami majątkowymi. Przed wyborem ubezpieczenia należy zapoznać się z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia (OWU) i szczególnie uważać zwrócić na wysokość sumy gwarancyjnej – aby ubezpieczenie spełniło swoją funkcję, powinna ona wynosić co najmniej 200 lub 300 tys. zł. Istotne są również przewidziane w umowie wyłączenia od odpowiedzialności.